តម្លាភាពកម្ពុជា
TRANSPARENCY INTERNATIONAL
Cambodia

ប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសាជីវកម្ម (CIS)

ប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសាជីវកម្ម (CIS) គឺជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់ក្នុងការធានាឱ្យមានសុចរិតភាពនៅក្នុងការប្រកបអាជីវកម្ម។ ការអនុវត្តនូវប្រព័ន្ធនេះ បានបង្ហាញនូវការជួយសន្សំសំចៃ និង កាត់បន្ថយនូវសាច់ញាតិនិងបក្សពួកនិយម ទំនាស់ផលប្រយោជន៍ និងអំពើពុករលួយ ។ បច្ចុប្បន្ន អង្គការតម្លាភាពកម្ពុជា បាននឹងកំពុងផ្ដល់ជាជំនួយបច្ចេកទេសដោយមិនគិតថ្លៃដល់ក្រុមហ៊ុនទាំងឡាយដើម្បីអនុវត្តប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសាជីវកម្មនេះ។

សុចរិតភាពធុរៈកិច្ច ជាញឹកញាប់ត្រូវបានគេមើលឃើញថាជាសមិទ្ធផលនៃការដឹកនាំប្រកបដោយសីលធម៌ ការគោរពប្រតិបត្តិតាមនីតិវិធី និងបទបញ្ញាតឹងរឹងដែលបង្ការ និងដាក់ពិន័យចំពោះការប្រព្រឹត្តខុស។ ធាតុផ្សំទាំងអស់នេះសុទ្ធតែមានសារៈសំខាន់ ប៉ុន្តែធាតុផ្សំតែឯងណាមួយនៃធាតុផ្សំទាំងនេះ នឹងមិនអាចមានឥទ្ធិពលគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ដោះស្រាយបានជានិច្ចនូវហានិភ័យនានានៃអំពើពុករលួយ ដែលមានសភាពប្រទាក់ប្រទងគ្នាដែលក្រុមហ៊ុនជួបប្រទះបានឡើយ ។ ការអនុវត្តនូវប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសាជីវកម្ម(CIS) អាចដោះស្រាយ និង ទប់ស្កាត់នូវហានិភ័យទាំងនេះបាន។ អង្គការតម្លាភាពកម្ពុជារីករាយក្នុងការផ្ដល់ការគាំទ្រដល់ក្រុមហ៊ុនទាំងឡាយ ដើម្បីអនុវត្តនូវប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសាជីវកម្មនេះ។

ដោយមានការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេសពីលេខាធិការដ្ឋាននៃអង្គការតម្លាភាពអន្តរជាតិ និងអង្គការតម្លាភាពនៅប្រទេសម៉ាឡេស៊ី អង្គការតម្លាភាពកម្ពុជាអាចផ្ដល់ជូនក្រុមហ៊ុននូវការគាំទ្រនៅក្នុងជំហាននីមួយៗនៃជំហានទាំងប្រាំមួយក្នុងការដំណើរការអនុវត្តប្រព័ន្ធនេះ។ ប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសាជីវកម្មល្អ នឹងបង្កើតរចនាសម្ព័ន្ធអភិបាលកិច្ចផ្ទៃក្នុងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពដែលអាចឱ្យក្រុមហ៊ុនកាត់បន្ថយនូវឱកាសសម្រាប់សាច់ញាតិ និងគ្រួសារនិយម ទំនាស់ផលប្រយោជន៍ និងអំពើពុករលួយ។ វាក៏អាចជួយទប់ស្កាត់កុំឱ្យបុគ្គលិកក្រុមហ៊ុនប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយ តាមរយៈការដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយ និងនីតិវិធីច្បាស់លាស់ទៅលើវិធានការឆ្លើយតប នៅពេលដែលពួកគេជួបប្រទះនឹងអំពើពុករលួយ។ បច្ចុប្បន្នអង្គការតម្លាភាពកម្ពុជា ផ្ដល់ជំនួយផ្នែកបច្ចេកទេសដោយឥតគិតថ្លៃដល់ក្រុមហ៊ុនដើម្បីអនុវត្តនូវប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសាជីវកម្មនេះ។ សម្រាប់ចំណុចសង្ខេបនៃដំណើរការអនុវត្ត សូមមើលផ្នែកនៃសុចរិតភាពខាងក្រោម។

ការផ្លាស់ប្ដូរបរិយាកាសធុរៈកិច្ចនៅកម្ពុជា

បរិយាកាសធុរៈកិច្ចនៅកម្ពុជា មានការផ្លាស់ប្ដូរយ៉ាងច្រើននៅអំឡុងឆ្នាំ២០១៥ ការផ្លាស់ប្ដូរមួយចំនួនដែលគួរឱ្យកត់សំគាល់ជាងគេរួមមាន ការបង្កើតឱ្យមានប្រព័ន្ធអនឡាញរបស់ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម (MoC) សម្រាប់វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ប្រភពទំនិញដើម (COO) និងការចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម។ លើសពីនេះទៅទៀត អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ(GDT) បានចេញសេចក្ដីប្រកាស កាលពីខែវិច្ឆិកាឆ្នាំ២០១៥ ថាអគ្គនាយកដ្ឋាននេះនឹងលុបចោលនូវពន្ធរបបម៉ៅការ ហើយងាកទៅរករបបពន្ធដែលពិតប្រាកដ។

ការផ្លាស់ប្តូរទាំងនេះ គឺជាផ្នែកមួយនៃការជួយជម្រុញពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការបង្កើតឱ្យមានជាទម្រង់ជាក់លាក់សម្រាប់វិស័យឯកជន។ នេះនឹងតម្រូវឱ្យក្រុមហ៊ុនមានការប្តេជ្ញាធ្វើតាម និងឱ្យពួកគេប្រែក្លាយពីអាជីវកម្មក្រៅផ្លូវការទៅជាអាជីវកម្មផ្លូវការវិញ។ ប្រទេសកម្ពុជាកំពុងតែផ្លាស់ប្តូរទៅជាប្រទេស ដែលមានប្រាក់ចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប ដែលនឹងកាត់បន្ថយនូវជំនួយបរទេសនាំទៅរកការកើនឡើងនូវតម្រូវការក្នុងការប្រមូលពន្ធរបស់រដ្ឋាភិបាល។ បន្ថែមពីលើកិច្ចព្រមព្រៀងអាជីវកម្មដោយសេរីជាសកលនិងតំបន់ ដូចជាដៃគូអាជីវកម្មឆ្លងកាត់មហាសមុទ្រប៉ាស៊ីហ្វិក(TTP) និងសមាគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន(AEC) ការផ្លាស់ប្តូរនេះ នឹងបង្កើតឱ្យមានបរិយាកាសអាជីវកម្មប្រកួតប្រជែងកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ ជាមួយនឹងការផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការយល់ព្រមប្រតិបត្តិតាម។ ប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសាជីវកម្មនេះ គឺជាវិធីដ៏ល្អមួយសម្រាប់ក្រុមហ៊ុន ក្នុងការចាប់ផ្តើមធានាឱ្យបាននូវជំហររឹងមាំទៅថ្ងៃអនាគត។

អំពីប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសាជីវកម្ម

ក្នុងការអនុវត្តប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសាជីវកម្មសម្រាប់ក្រុមហ៊ុន អង្គការតម្លាភាពកម្ពុជានឹងធ្វើការនែនាំអំពីជំហាននីមួយៗ ដើម្បីធានាឱ្យមានការអនុវត្តផែនការដោយរលូន។ ដំណើរការនៃការអនុវត្តប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសាជីវកម្ម មាន៦ជំហានដូចខាងក្រោម៖

១) ក្រុមហ៊ុនធ្វើការចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងក្នុងការយល់ព្រមប្តេជ្ញាចិត្តអនុវត្តនូវគម្រោងប្រព័ន្ធសុចរិតភាព

២) ធ្វើការវាយតម្លៃរកហានិភ័យ នឹងធ្វើឡើងសម្រាប់ក្រុមហ៊ុននីមួយៗ គឺធ្វើការវាយតម្លៃលើគោលនយោបាយ និងនិតិវិធីដែលមានស្រាប់ និងចំណុចដែលមានហានិភ័យខ្ពស់បំផុតសម្រាប់ក្រុមហ៊ុន។ គំនូសពីងពាងហានិភ័យនឹងត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីកំណត់ឱ្យឃើញនូវហានិភ័យទាំងអស់នោះ។

៣) សម្ភារៈនិងគោលនយោបាយសម្រាប់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលត្រូវបានរៀបចំឡើងក្រោមការសហការជាមួយបុគ្គលិកគោលរបស់ក្រុមហ៊ុន សំដៅពង្រឹងគោលនយោបាយ នីតិវិធី និងរចនាសម្ព័ន្ធអភិបាលកិច្ចរបស់ក្រុមហ៊ុន។ ជាទូទៅ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ថ្នាក់ដឹកនាំនិងបុគ្គលិកទូទៅ នឹងធ្វើឡើងដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងពីសុចរិតភាពសាជីវកម្មឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើង។

៤) ក្រុមហ៊ុនស្នើសុំការយល់ព្រមពីក្រុមប្រឹក្សាភិបាលដើម្បីធ្វើការកែប្រែ និងរៀបចំឱ្យបុគ្គលិកធ្វើការអនុវត្ត។

៥) ក្រុមហ៊ុនអនុវត្តគោលនយោបាយ និងនីតិវិធីដែលបានព្រមព្រៀងគ្នាខាងលើ។

៥) ធ្វើការវាយតម្លៃលើគោលនយោបាយ និងនីតិវិធីរបស់ក្រុមហ៊ុនសារជាថ្មីម្តងទៀតដោយក្រឡេកមើលទៅលើភាពជោគជ័យនៃការអនុវត្ត និងវិធីក្នុងការពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌការងារបន្ទាប់ទៀត។

© 2015 Transparency International Cambodia. All rights reserved.

អង្គការតម្លាភាពកម្ពុជាអាចបន្តផ្តល់ការគាំទ្រដល់ក្រុមហ៊ុន បន្ទាប់ពីការអនុវត្តនូវប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសាជីវកម្មនេះ និងបត់បែនតាមតម្រូវការរបស់ក្រុមហ៊ុន។ ក្រុមហ៊ុនទាំងឡាយ ត្រូវបានណែនាំក្នុងការចាត់តាំងឱ្យមានប្រធានផ្នែកសុចរិតភាពដើម្បីបម្រើការជាមន្ត្រីទំនាក់ទំនង និងធ្វើការងារបន្តក្រោយពីការអនុវត្តប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសាជីវ-កម្មបានបំពេញចប់សព្វគ្រប់។ ជាទូទៅ ដំណើរការអនុវត្តចំណាយពេលពីចន្លោះប្រាំមួយទៅប្រាំបួនខែ ផ្អែកទៅលើសមត្ថភាព និងទំហំនៃក្រុមហ៊ុន។

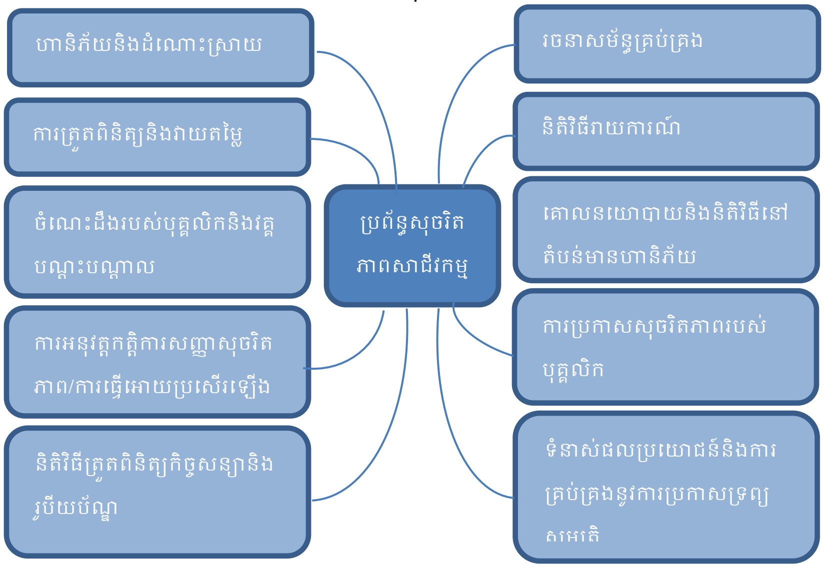

រឿងជោគជ័យរបស់ជនជាតម៉ាឡេស៊ី

ប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសាជីវកម្ម ត្រូវបានណែនាំឱ្យស្គាល់ដំបូងបង្អស់ដោយកម្មវិធីសុចរិតភាពធុរៈកិច្ចរបស់អង្គការតម្លាភាពម៉ាឡេស៊ី។ បន្ទាប់ពីតម្រូវការនូវប្រព័ន្ធសុចរិត-ភាពសាជីវកម្មមានការកើនឡើងដ៏គួរឱ្យកត់សម្គាល់ អាជ្ញាប័ណ្ណប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសាជីវកម្មត្រូវបានទិញដោយ Trident Integrity អ្នកដែលផ្តល់នូវប្រព័ន្ធសុចរិត-ភាពសាជីវកម្មតាមរយៈកិច្ចប្រឹក្សាជាមូលដ្ឋាន។ ការប៉ាន់ប្រមាណពីធនាគារពិភពលោកបង្ហាញថា អំពើពុករលួយបានបន្ថែម២៥%លើថ្លៃកិច្ចសន្យាលទ្ធកម្មនៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍ។ នេះអាចត្រូវបានដោះស្រាយតាមរយៈប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសាជីវកម្ម។ ឧទាហរណ៍គន្លឹះមួយពីប្រទេសម៉ាឡេស៊ីអាចបង្ហាញនូវសក្តានុពលរបស់ខ្លួន។ ក្រុមហ៊ុន Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor (PKNS) បង្ហាញឱ្យឃើញថាក្រុមហ៊ុននេះអាចសន្សំប្រាក់ប្រមាណជា១២៥លានសហរដ្ឋអាមេរិកក្នុងរយៈពេល៤ឆ្នាំ តាមរយៈការពង្រឹងនូវនីតិវិធី និងការអនុវត្តកត្តិកាសញ្ញាសុចរិត-ភាព។សម្រាប់ក្រុមហ៊ុនដែលស្ថិតក្នុងបរិយាកាសអាជីវកម្មពុករលួយដូចជានៅប្រទេសកម្ពុជា ផលចំណេញដែលនឹងទទួលបានមានកាន់តែច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់។

ផលប្រយោជន៍នៃការអនុវត្តប្រព័ន្ធសុចរិត-ភាពសាជីវកម្ម

ប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសាជីវកម្ម នឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាចំនុចយោង និងជាការដឹកនាំផ្លូវសម្រាប់បុគ្គលិកនូវរបៀបឆ្លើយតប នៅពេលដែលពួកគេជួបប្រទះនឹងបញ្ហាពុក-រលួយ។ នេះនឹងផ្តល់អំណាចដល់បុគ្គលិកក្នុងការបដិ-សេធតម្រូវការក្នុងការចំណាយក្រៅផ្លូវការ និងកសាងនូវវប្បធិមសុចរិតភាពខាងក្នុងក្រុមហ៊ុន។ សម្រាប់ថ្នាក់គ្រប់-គ្រងកំពូល ប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសាជីវកម្មនេះ គឺជាវិធីដ៏សំខាន់ ក្នុងការផ្ញើសារទៅកាន់បុគ្គលិករបស់ពួកគេឱ្យដឹងថាសុចរិតភាព គឺជាកត្តាអាទិភាពមួយតាមរយៈសាររបស់អ្នកគ្រប់គ្រង។ គំរូនិងទំលាប់ចាស់ជាទូទៅមានការពិបាកក្នុងការកែតម្រូវ។ ក្នុងហេតុផលនេះ ប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសាជីវកម្ម អាចផ្តល់ឱ្យក្រុមហ៊ុននូវការចាប់ផ្តើមថ្មី។ ទាំងនេះអាចដោះស្រាយនូវទំនាក់ទំនងដែលបង្កជាបញ្ហា ជាពិសេសទាក់ទងនឹងការផ្តល់អំណោយ និងបញ្ហាបដិសណ្ឋារកិច្ច។ ប្រទេសកម្ពុជាមានការរីកចម្រើននៅក្នុងការវិនិយោគដោយផ្ទាល់ពីបរទេស ពី១២០០លានសហ-រដ្ឋអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ២០១៣ ទៅ១៧០០លានដុល្លាសហរដ្ឋ

© 2015 Transparency International Cambodia. All rights reserved.

អាមេរិកនៅឆ្នាំ ២០១៤[1]។ ៦០%នៃការវិនិយោគដោយផ្ទាល់របស់បរទេសលំហូរមកកម្ពុជា គឺមកពីប្រទេសចិន និងរដ្ឋជាសមាជិកអាស៊ានវិនិយោគដោយផ្ទាល់របស់បរទេសលំហូរមកពីសហរដ្ឋអាមេរិក ហើយប្រទេសសហគមន៍អឺរ៉ុបនៅមានកម្រិតទាបនៅឡើយ[2]។ កត្តាសំខាន់មួយដែលធ្វើឱ្យលំហូរវិនិយោគ ដោយផ្ទាល់ពីប្រទេសសហគមន៍អឺរ៉ុប និងសហរដ្ឋអាមេរិកមានកម្រិតទាប គឺមកពីអំពើពុករលួយ។ ហានិភ័យនៃអំពើពុករលួយនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបានដឹងថាមាន កម្រិតខ្ពស់ជាងបើប្រៀបធៀបទៅនឹង បណ្តាប្រទេសផ្សេងៗនៅរដ្ឋជាសមាជិកអាស៊ាន[3]។ ដើម្បីទាក់ទាញនូវការវិនិយោគបន្ថែមទៀតពីសហគមន៍អឺរ៉ុប និងសហរដ្ឋអាមេរិក តម្រូវការនៃការប្រតិបត្តិតាម ត្រូវតែពង្រឹង ហើយប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសាជីវកម្មអាចធានាចំពោះអ្នកវិនិយោគបរទេសថា ហានិភ័យនៃអំពើពុករលួយត្រូវបានគ្រប់គ្រង យ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម និងដើម្បីចាប់ផ្តើមនូវប្រព័ន្ធសុចរិតភាពសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនរបស់អ្នក សូមទំនាក់ទំនងមកអ៊ីម៉ែល matsstridsman@ticambodia.org.

[1] ASEAN Investment Report 2015, ASEAN Secretariat and
[2] Ibid
[3] ASEAN Business Outlook Survey 2015, AmCham Singapore in collaboration with U.S Chamber of Commerce, 2015

© 2015 Transparency International Cambodia. All rights reserved.